

проблемою являється те, що далеко не всі знають як надавати дану допомогу, саме тому ми вважаємо за доцільним впровадити обов'язкове вивчення підходів та методик домедичної допомоги, наприклад, її вивчення у школах та університетах, окрім вже існуючих курсів.

Список використаних джерел:

1. Домедична допомога як складова сучасної системи реагування на надзвичайні ситуації. Веб-сайт. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=931> (дата звернення: 02.05.2021);
2. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 05.07.2012 р. № 5081-VI. Веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text> (дата звернення: 02.05.2021);
3. Порядок і проведення домедичної допомоги. Веб-сайт. URL: https://www.ifnmu.edu.ua/images/zagalna_informacia/civilnii_zahist/metodichni_materiali/7.pdf (дата звернення: 02.05.2021);
4. Кримінальний кодекс України, документ 2341-III, чинний, поточна редакція - Редакція від 23.04.2021, підстава - 1357-IX. Веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 02.05.2021).

Гаращук Діана Петрівна,
ад'юнкт кафедри криміналістики
та домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТИПОВІ СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ НЕЗАКОННОГО ЗАЙНЯТТЯ РИБНИМ ДОБУВНИМ ПРОМИСЛОМ

Одним з головних завдань кримінально-процесуального законодавства є притягнення винної особи до відповідальності. В свою чергу криміналістична наука для кожного кримінального правопорушення вивчає типові слідчі ситуації, які можуть виникати на початковому та подальшому етапі розслідування. Вони складаються з практичного досвіту та носять рекомендаційний характер, який допомагає уповноваженій особі, яка проводить розслідування (слідчому, прокурору або дізнавачу) застосовувати певні слідчі (розшукові) дії для досягнення мети у зібранні доказів, які в подальшому складають основу обвинувального вироку суду.

Найбільш поширеним кримінальним правопорушенням скоєним проти довкілля в Україні є незаконне зайняття рибним добувним промислом, передбачене статтею 249 КК України. Розглянемо більш детально зміст поняття та типові ситуації при розслідуванні незаконного зайняття рибним добувним промислом.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИКИ ТА СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

М. В. Салтевський зазначає, що слідча ситуація - це сукупність обставин конкретної події злочину, актуалізованих слідчим, дізнавачем, прокурором, судом, що здійснюють його розкриття, розслідування і попередження, або це сукупність актуалізованої суб'єктом кримінального процесу потенційної інформації про злочин, що відображена і зберігається в матеріальному середовищі [1, с. 71].

О. В. Одерій вивчаючи проблематику слідчих ситуацій злочинів проти довкілля відділяє об'єктивні та суб'єктивні чинники, які їх формують. До перших з них (об'єктивних) можна віднести:

- характер первинних фактичних даних, які стали підставою для початку кримінального провадження;
 - об'єкт, час (період часу, сезон, час року та ін.), місце, спосіб (механізм) вчинення злочину;
 - характер та ступінь завданої шкоди;
 - характер збереженості первинного стану обстановки місця події та зміни, що внесені в навколишню обстановку злочинним діянням;
 - характер збереженості слідової картини, наслідків та можливість їх вивчення;
 - обсяг та зміст вже зібраної доказової інформації (показання свідків-очевидців, наявність документів доказового характеру, виявлених слідів та наслідків злочину та ін.);
 - наявність та обсяг відомостей, що орієнтують слідчого на можливі джерела (шляхи одержання) доказової інформації (наприклад, кола як можливих свідків, так і певних документів; необхідність одержання додаткових довідкових даних щодо обстановки, в якій було вчинено злочин тощо);
 - тривалість часу який сплинув від моменту вчинення злочину до початку кримінального провадження, а також час, який має слідчий для прийняття рішень і їх реалізації;
 - характер виробництва чи іншої діяльності, під час чого було допущено вчинення злочину;
 - технічна оснащеність органу досудового розслідування, можливість залучення додаткових сил та засобів.
- У свою чергу суб'єктивними факторами є:
- особисті якості, життєвий досвід злочинця;
 - позиція, яку має підозрюваний, щодо органу досудового розслідування;
 - поінформованість злочинця та інших зацікавлених осіб щодо доказів, які має слідчий;
 - інтенсивність протидії досудовому розслідуванню з боку осіб, зацікавлених у результатах кримінального провадження, наявність (відсутність) конфлікту;
 - ставлення до досудового розслідування потерпілих та свідків;

- особисті якості та життєвий і професійний досвід слідчого [3, с. 283-285].

При розслідуванні досліджуваного протиправного діяння, в криміналістичній літературі виділяють наступні варіанти слідчих ситуацій, а саме:

- варіанти типової сприятливої слідчої ситуації:

1. особа з'явилася до правоохоронних органів із повинною, зізналася у вчиненні кримінального правопорушення. Зібрані у провадженні докази (відбитки ніг, транспортних засобів, показання свідків, висновки експертиз тощо) підтверджують вину особи;

2. особа затримана відразу після вчинення кримінального правопорушення. Зібрані у провадженні докази (відбитки пальців рук, показання свідків, висновки експертиз тощо) підтверджують вину особи (осіб);

3. така особа затримана у момент незаконного зайняття рибним добувним промислом і не заперечує своєї причетності до кримінального правопорушення.

- варіанти типової несприятливої слідчої ситуації:

1. затримано особу, яка є співучасником незаконного зайняття рибним добувним промислом, однак вона бере на себе всю вину, а отже, особа співучасника є невідомою. Зібрані у провадженні докази не створюють можливості для ідентифікації та притягнення до кримінальної відповідальності інших осіб злочинців;

2. надійшло повідомлення про виявлення незаконного зайняття рибним добувним промислом від:

- представників громадськості, працівників підприємств, установ, організацій;

- працівників органів, що здійснюють контроль щодо охорони навколишнього природного середовища, органів виконавчої влади у галузі мисливського господарства та полювання, але вказати конкретно, хто здійснив незаконне діяння, вони не можуть.

- варіант типової конфліктної слідчої ситуації:

- до органу Національної поліції надійшло повідомлення про те, що якась особа займалася незаконним рибним добувним промислом і була затримана у момент незаконних дій, але заперечує свою причетність до вчинення кримінального правопорушення.

- варіант типової неконфліктної слідчої ситуації:

- особу було затримано в момент незаконного зайняття полюванням або рибним, звіриним чи іншим водним добувним промислом, і вона не заперечує своєї причетності до кримінального правопорушення [2, с. 124-125].

Таким чином, ми можемо стверджувати, що вивчення типових слідчих ситуацій та висвітлення рекомендаційних слідчих (розшукових) дій, відповідно до них, відіграє важливу роль в організації розслідування

кримінального правопорушення. Оскільки дана діяльність надає уповноваженим особам, допомогу при розслідуванні, особливо тим, які мають невеликий професійний досвід, для зібрання необхідних доказів, які підтверджують вину особи, що вчинила протиправне діяння.

Список використаних джерел:

1. Криміналістика. В 2 ч. Ч. 2. / М. В. Салтевський. Харків : Консум, 2001. 528 с.
2. Методика розслідування окремих видів злочинів / за заг. ред. Є. В. Пряхіна. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 312 с.
3. Одерій О. В. Теорія і практика розслідування злочинів проти довкілля: монографія. Харків: Діса плюс, 2015. 528 с.

Гончар Лілія Олегівна,

курсант 3 курсу

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Бідняк Ганна Сергіївна,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики та
домедичної підготовки

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

THE OPPORTUNITY OF CRIMINALISTIC SCIENCE DEVELOPMENT IN UKRAINE TO LOOK AT US DOSVID

The reason for the obvious crisis in the criminalistics of Ukraine is the dominance of old theoretical positions, which have been broken up for the modern times, which called to the principles of their ideas from the criminalistics of Western European Britain, the Great United States.

The processes of globalization, such as attracting the development of a modern light, make the demand for a joke sound like in the mutual integration of the knowledge gained from the young ladies. The processes of globalization, such as attracting the development of a modern light, make the demand for a joke sound like in the mutual integration of the knowledge gained from the young ladies. One of such global sciences, the reason for being developed in other countries, is criminalistics. Historically, it was so, that in Ukraine it was prompted on the foundation of the Radiansk and the witty minds are becoming less and less satisfied with the consumption of law enforcement agencies in the broken up of two of them, taking into account the proving methods.